

Poznatky ze stáže v České škole bez hranic v Londýně

Gratulujeme k přijetí na stáž do České školy bez hranic v Londýně! Právě jste si, milý čtenáři nebo milá čtenářko, otevřeli cestu do světa poznání. Čeká Vás **neuvěřitelné dobrodružství**, na jehož konci zjistíte, kolikery nové a zajímavé dveře se vám otevřou.

ČŠbH byla založena v roce 2007 mladou a energickou výtvarnicí **Zuzanou Jungmanovou**, ředitelkou školy. Zuzana navázala spolupráci s bohemistkou **Blankou Jaurisovou**, dnes ředitelkou školní sekce. Tým učitelů se rozšiřoval a stále se mění, dětí přibývá a škola roste.

Co se týče **struktury školy**, setkáte se tu s hlavními učiteli, asistenty (dobrovolníky a stážisty) a administrativními a pomocnými pracovníky. Škola je prakticky charitativní záležitostí, neočekávejte tedy žádný plat, odměnou vám budou bohaté zkušenosti!

Možná vás překvapí, že ČŠBH zatím nemá vlastní budovu. Chybí tedy zázemí, od čehož se odvozuje spousta dalších věcí. Materiály potřebné pro výuku (papíry, psací a výtvarné potřeby, mapy a pomůcky...) jsou rozmístěny na několika místech¹, takže veškeré přípravy na výuku zahrnují i jistou dávku **logistických dovedností**. Musíte mít zhruba přehled, co se kde nachází a kdy si to odtamtud budete moct vyzvednout. V praxi to znamená, že neustále něco někam budete muset přenášet.

Každým rokem škola vyroste o jeden ročník, ve školním roce 2014/2015 měla tyto třídy: předškolní oddělení, nultý ročník a první až šestý ročník. V každé třídě je jeden hlavní učitel a podle počtu žáků jeden či více asistentů. Vaší hlavní rolí na stáži v ČŠbH bude **asistent hlavního učitele**. Na začátku stáže budete přiděleni do jedné třídy, kde pak strávíte celé pololetí. Do Londýna se už vydejte s tím, že si promyslíte, jaké jsou vaše preference – láká vás pracovat s předškolními dětmi, mladšími školními nebo spíše se začínajícími pubertáky, kteří mají už i dějepis a zeměpis?

Náplň práce asistenta učitele se může mírně lišit podle toho, ke kterému hlavnímu učiteli patříte, ovšem základ je stejný. Pokaždé se s učitelem domluvíte, co budete probírat příští týden a dostanete za úkol připravit aktivity na určité úseky výuky. Připravujete tedy cvičení, výklad, didaktické hry, obrazové materiály k promítání, papírky se slovy a obrázky, stříháte, kopírujete, stahujete z internetu, tisknete.² Obsah, množství a hloubku učiva řídíte podle ŠVP, který má ČŠbH zpracovaný podle aktuálně platných RVP. Na každou hodinu pak učitel připraví časový rozpis, v němž je pořadí a délka aktivit, kdo je vede (učitel, asistent), zda probíhají frontálně, v kroužku na koberci apod., individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách.

Vyučuje se v češtině! **Angličtina je zakázaná** – jak při hodinách, tak o přestávkách. V každém ročníku se vyučuje český jazyk. To je základ - žádná matematika nebo přírodověda. Od třetí třídy přibude k jazyku ještě vlastivěda a od čtvrté třídy začnou žáci pravidelně (jednou za čtvrtletí) chodit do knihovny,³ do výuky se tedy zařadí literární výchova. Od šesté třídy se vlastivěda specializuje (jako v ČR) na zeměpis a dějepis. Vlastně veškeré učivo se vztahuje k České republice, případně ke Spojenému království.

Výuka probíhá **od začátku září do konce července**. Školní rok je rozdělen na čtvrtiny, mezi nimiž jsou dvou- až třítydenní prázdniny (halftermy).

Vyučování není stejné jako v českých základních školách. Jelikož jde o půldenní aktivitu **nad rámec povinné školní docházky** (děti chodí od pondělí do pátku do anglických škol a školek), probíhá vše hravěji a interaktivněji. Taková stáž se vám promění ve studnici didaktických her, činností a cvičení, z níž se budete moci bohatě inspirovat, ale také do ní přispívat!

¹ České centrum na Covent Garden, kostel St. Mary Magdalene na Highbury&Islington, St. Davids na Highbury&Islington, domovy učitelů ☺

² Kopírování a tištění je umožněno v kancelářích Českého centra na Covent Garden.

³ Knihovna ČŠbH se nachází v kostele St. David.

Hlavním výukovým dnem je **sobota**. To se učí všechny výše vyjmenované třídy od předškoláků až po nejvyšší ročníky. Taková sobota začíná obvykle srazem pedagogického sboru v 9 hodin v kavárně, kde se proberou organizační záležitosti a učitelé se svými asistenty doladí poslední detaily příprav. Odtud se všichni přesunou do kostela St. David nebo do Akademie (dvou budov kousek od sebe, v nichž se vyučuje). Cestou je ještě obvyklá zastávka v kostele St. Mary, kde má ČŠbH uskladněny materiály (psací potřeby, papíry, mapy, ...). Připravte se, že budete stále něco přenášet. Všechny zmíněné budovy – kavárna, oba kostely i Akademie jsou od sebe malý kousek v dosahu pěti minut chůze.⁴ Každý tým si po příchodu do své budovy zorganizuje svou třídu – lavice, koberce na sezení, prostor pro bundy a tašky apod., zprovozní techniku, připraví materiály a vyvěsí na dveře své třídy seznam dětí, na který se podepisují rodiče při předání dítěte učiteli. Před půl jedenáctou začnou přicházet děti a přesně v 10:30 začíná oficiálně výuka. V průběhu jsou obvykle dvě přestávky (záleží na věku žáků), kdy se svačí, pouštějí se pohádky nebo výchovné seriály, je prostor dojít si na WC apod. Vyučování trvá do 14 hodin, kdy si pro děti musejí rodiče opět osobně přijít.

ČŠbH vyučuje ještě **v neděli a ve středu**. Jedná se o jiné skupiny dětí, než jsou sobotní. V neděli se vyučuje v Českém centru na Covent Garden od 10:30 do 12 hodin a ve středu jezdí stážisti se Zuzanou Jungmanovou vlakem do Harpendenu, městečka na sever od Londýna, kde probíhá výuka od 16 hodin do 17:45. Nedělní škola je pro mladší děti – začátečnický s nižší úrovní češtiny. Jde o jakousi přípravku na sobotní vyučování. Výuka je na elementárnější rovině, zaměřená především na rozšiřování slovní zásoby. Obdobně funguje středeční výuka v Harpendenu, ovšem s tím rozdílem, že tam docházejí děti od předškoláků cca po pátáky.

Kromě příprav a samotného vyučování budete zapojeni do **chystání mnoha dalších akcí** – sportovní dny, mikulášská nebo letní párty, workshopy pro anglické školy a komunity, návštěvy muzeí atd. Budete tedy komunikovat nejen s Čechy, ale i s anglickými institucemi.

Důležité je hlavně **KOMUNIKOVAT** s ostatními stážisty, učiteli a hlavně ředitelkami, aby byli všichni v obraze (e-mailová komunikace je vzhledem k chybějící „sborovně“ hlavním místem diskuzí). Každý problém se dá řešit, nikdo se na vás nebude zlobit, proto bez obav pište cokoli a kdykoli.

Práce pro Českou školu pokryje zhruba **38 hodin za týden**, pracovní doba ale není pevně daná. Záleží jednak na vás, jak si budete chtít úkoly rozvrhnout, jednak na aktuální potřebě. Je potřeba být flexibilní, některé úkoly je potřeba udělat opravdu rychle (např. návrh plakátu, který musí jít brzy do tisku, příprava programu na nečekanou akci, zařízení jízdenek pro cestu vlakem apod.). I tak vám zbyde dostatek času na výlety, „kávičky“, návštěvy galerií i okolních měst.

Cestovat za město se vyplatí autobusem. **Doprava** vlakem je sice rychlá, ale velmi drahá. To samé platí i pro londýnské metro. Protože je potřeba poměrně často za různými úkoly jezdit do různých částí Londýna, vyplatí se pořídit si studentskou jízdenku na MHD. Všechny cesty se vyplatí plánovat předem, Londýn je velký a často (hlavně o víkendy) je doprava z nějakého důvodu omezená.⁵

Užijte si stáž a vězte, že „Kdo je unaven Londýnem, je unaven životem, protože Londýn má vše, co život dokáže nabídnout.“⁶

---

⁴ Mezi Akademií a kostelem St. David je malá městská farma, kam doporučujeme chodit pro BIO EKO nejlepší vejce v Londýně, slepičí i kachní.

⁵ Veškeré informace týkající se dopravy po Londýně naleznete na tfl.gov.uk.

⁶ Samuel Johnson